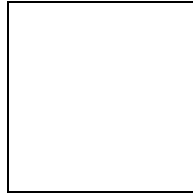

"שווי" לעניין שיטת "יחס שווי הנכסים" – הלכה למעשה

משה שקל, עו"ד רמזי דלה, עו"ד (רו"ח)

1. מבוא

1.1.1. לא אחת, ועל אף היעדרה של הגדרה למונח "שווי נכסים" שבסעיף 74(ב) לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט – 1959 (להלן – "חוק העידוד"), מקובעים פקידי השומה על פרשנות משלהם למונח זה, בדמות העלות ההיסטורית של הנכסים בניכוי הפחת, דהיינו – העלות המופחתת של הנכסים תוך התאמתה לערך ריאלי, תוך התעלמות מעיוות פסיקלי אפשרי.

1.1.2. ברשימה זו נבחן את שאלת אופן יישומה של שיטת "יחס שווי הנכסים" שבסעיף הנ"ל, תוך השגת תכליתו, במדידה נכונה, ככל שניתן, של ההכנסה החייבת הזכאית להטבות מס מכוחו.

1.1.3. ובמילים אחרות, השאלה שתבחן הנה לפי איזה "יחס שווי נכסים" תיקבע ההכנסה החייבת לגבי כל חלק ב"מפעל מעורב" – ההכנסה החייבת הזכאית להטבות מס מכוח חוק העידוד (להלן – "ההכנסה החייבת המוטבת") וההכנסה החייבת שאינה זכאית לאותן הטבות?

2. ייחוס הכנסות ב"מפעל מעורב" – המסגרת הנורמטיבית

2.1. כללי

2.1.1. סעיף 74(א) לחוק העידוד מגדיר "מפעל מעורב" כלהלן:

"מפעל שחלקו מפעל מאושר וחלקו אינו מפעל מאושר, בין אם החלק שאינו מאושר הוקם לפני מתן האישור ובין לאחר מכן, אך מחוץ למסגרת התכנית המאושרת, ומפעל שיש בו מספר חלקים מאושרים שהוקמו במועדים שונים, יהיה זכאי להטבות הקבועות בחוק זה למפעל מאושר, לגבי החלק שאושר בלבד, ואם יש בו מספר חלקים מאושרים – לגבי כל חלק בהתאם למועד שבו אושר".
דהיינו – "מפעל מעורב" הנו עסק שיש לו השקעות ו/או פעילויות שונות, כשרק חלקן נשוא לתכניות מאושרות הזכאיות להטבות המס לפי חוק העידוד, וחלקן לאו.

2.1.2. באשר לשיטות למדידת ההכנסה החייבת המוטבת במפעל מעורב, מתייחס סעיף 74(ב) כדלקמן:

"מפעל שחלק ממנו מזכה בשנת מס מסויימת להטבות לפי סעיף 47(א) או (1א) או (ג) (להלן – חלק מאושר) –
המיינהלה תקבע את האופן שבו יחושב אותו חלק מהכנסתו החייבת של המפעל שיש לראותו כהכנסה חייבת של כל חלק מאושר; כל עוד לא קבעה המיינהלה את אופן החישוב יראו כהכנסתו החייבת של חלק מאושר כלשהו, שיעור מהכנסתו החייבת של המפעל כולו שהוא כיחס שבין שווי הנכסים הקבועים של המפעל באותו חלק מאושר לבין שווי הנכסים הקבועים של המפעל כולו באותו זמן; ובלבד שאם קבעה המיינהלה שהאופן שבו ייעשה ייחוס ההכנסה החייבת יהיה על פי הגידול במחזור של המפעל כתוצאה מהוספת חלק מאושר, יחושב הגידול על ידי השוואת המחזור שלאחר הרחבת המפעל למחזור של השנה האחרונה שקדמה להפעלה המשמעותית של הרחבה, כשהוא צמוד לשיעור העלייה של המדד בין השנה שקדמה להפעלה האמורה לשנת המס..."

2.1.3. הסעיף הנ"ל אינו קובע שיטה בלעדית למדידת ההכנסה החייבת המוטבת במפעל מעורב, והוא נותן למנהלה של מרכז ההשקעות (להלן – "המנהלה") שיקול דעת רחב לקביעת אופן חישוב ההכנסה החייבת המוטבת במפעל מעורב, כבר בעת מתן כתב האישור לתוכניות. ברם, המחוקק בסעיף הנ"ל קבע שתי הגבלות:

2.1.3.1. ההגבלה הראשונה: אם המנהלה קבעה ששיטת מדידת ההכנסה החייבת המוטבת במפעל מעורב הנה שיטת "יחס המחזורים" – מחזור המפעל בשנה שלפני התוספת למפעל לעומת המחזור בשנה שלאחר מכן – יחושב המחזור הבסיסי "כשהוא צמוד לשיעור עליית המדד בין השנה שקדמה להפעלה האמורה לשנת המס".

2.1.3.2. ההגבלה השנייה: כל עוד לא קבעה המנהלה אחרת, שיטת המדידה של ההכנסה החייבת

המוטבת במפעל מעורב תהא שיטת "יחס שווי הנכסים".

2.2. שיטת "יחס שווי הנכסים"

2.2.1.2.2. כאמור, שיטת "ברירת המחדל" לחישוב ההכנסה החייבת המוטבת במפעל מעורב הנה שיטת "יחס שווי הנכסים".

2.2.2. על פי שיטה זו "יראו כהכנסה החייבת של חלק מאושר כלשהו, שיעור מהכנסתו החייבת של המפעל כולו שהוא כחיס שבין שווי הנכסים הקבועים של המפעל באותו חלק מאושר לבין שווי הנכסים הקבועים של המפעל כולו באותו זמן".

2.2.3. על היסודות המונחים בשיטת "יחס שווי הנכסים" יפים דבריו של עו"ד (רו"ח) רובין במאמרו, כהאי לישנא:

"... שיטה זאת נקבעה על ידי המחוקק כשיטה השירית, היינו, השיטה שתיושם במקרים שבהם לא קבעה המינהלה את אופן חישוב ההכנסה הנצמחת מן החלק המאושר. ביסודותיה של שיטה זו מונחת ההנחה, לפיה קיים יחס ישר בין שווי הנכסים המשמשים את כל אחד מחלקי המפעל לבין ההכנסה המיוצרת על ידי כל אחד מחלקים אלה..."
כלומר, השיטה מניחה כי ההכנסה המיוצרת בכל אחד מחלקי המפעל המעורב הנה פונקציה של שווי הנכסים המשמשים בכל אחד מהחלקים.

2.3. "שווי הנכסים" – מהו?

2.3.1. התיבה "שווי הנכסים" המשמשת בחישוב לפי השיטה הנ"ל לא הוגדרה בחוק העידוד, המחוקק סתם ולא הוסיף. לא זאת אף זאת, התיבה הנ"ל לא זכתה להתייחסות בפסיקת בתי המשפט, ואף לא להתייחסות משמעותית בספרות ובדברי המלומדים.

2.3.2. ברם, התיבה "שווי הנכסים" זכתה להתייחסות בפרקטיקה הנוהגת בין הנישומים לרשויות המס, מטבעם של דברים, עת ניסוב הוויכוח בשאלת "שווי הנכסים" אשר ישמש בחישוב לפי שיטת "יחס שווי הנכסים".

2.3.3. מהפרקטיקה הנוהגת כאמור, ניתן לומר כי ה"ערכים" אשר שימשו כהגדרה לתיבה "שווי הנכסים" היו הגשמה של ההנחה העומדת ביסוד שיטת "יחס שווי הנכסים" – כי ההכנסה המיוצרת בכל אחד מחלקי המפעל המעורב הנה פונקציה של שווי הנכסים המשמשים בכל אחד מהחלקים. דהיינו – הגשמה של תכלית החקיקה.

2.3.4. רוצים לומר, ה"ערכים" שבעזרתם תחושב לפי השיטה הנ"ל ההכנסה הנכונה ביותר המיוצרת בכל אחד מחלקי המפעל המעורב, הם ה"ערכים" המגדירים את התיבה "שווי הנכסים", זאת מבלי להיאחז בהגדרה מצומצמת של "ערך" אחד ויחיד.

2.3.5. מלשונו של סעיף 74(ב), מהפרקטיקה הנוהגת כאמור ומההנחה העומדת ביסוד שיטת "יחס שווי הנכסים" ניתן למנות את "הערכים" שיכולים לשמש כ"שווי הנכסים" כלהלן:

2.3.5.1. שווי השוק של הנכסים.

2.3.5.2. עלות רכישה נומינלית לא מופחתת.

2.3.5.3. עלות רכישה לא מופחתת המוצמדת למדד או למט"ח.

2.3.5.4. עלות רכישה מופחתת המוצמדת למדד או למט"ח.

2.3.6. לעניין העדר ההגדרה לתיבה "שווי הנכסים" ולעניין מקובלותם של חלק מהערכים הנ"ל בפרקטיקה הנהוגה, אף על רשויות המס, יפים דבריו של המלומד רפאל, כהאי לישנא:

"... המונח "שווי הנכסים", המשמש למציאת היחס שבין ההכנסה הזכאית להטבות וזו שאינה זכאית להטבות, לא הוגדר. בהוראות ביצוע שפורסמו עוד בינואר 1968 נקבע כי "בסיס הגיוני לקביעת שווי הנכסים הקבועים יהיה המחיר המקורי של הנכסים בניכוי הפחת הרגיל (על בסיס השיעורים שנקבעו בתקנות הפחת מ-1941), תוך הבאה בחשבון של המקדמים על-פי חוק תוספת פחת לנכסים עסקיים. המקדמים האמורים באו בהתחשב בפיחותים, כדי להתאים את הפחת הנומינלי לערכו הריאלי, לצורך חישוב ההכנסה החייבת. ברי כי למקדמי תיאום אלה אין עוד כל נפקות כיום. עם זאת, מקובל על שלטונות המס, למרות אי-פרסום הוראה מפורשת, ששווי הנכסים צריך להיקבע על בסיס ריאלי. העלות ההיסטורית של הנכסים בניכוי הפחת על-פי תקנות הפחת מ-1941, כשהיא מתואמת על-פי השינויים בכוח הקנייה הכלכלי של המטבע לפי שיעור עליית המדד, מקובלת כשיטה נאותה לקביעת שווי הנכסים. בנסיבות מסוימות סביר כי במקום שיעור עליית המדד ישמש השינוי בשער החליפין כמדד

לתיאום".
ה"ערך" אשר ישמש לחישוב "יחס שווי הנכסים" נגזר מהנסיבות המסוימות של כל מקרה ומקרה.

2.3.7. לענייננו יפים גם הדברים במדריך השקעות הון בישראל, כלהלן:

"אופן קביעת שוויים של הנכסים הקבועים לא נקבע בחוק. מטעמי נוחיות, משתמשים פעמים רבות ביתרת העלות המופחתת והמתואמת של הנכסים, כפי שזו מופיעה בדו"חות הכספיים המתואמים לתום השנה, כבסיס לקביעת שוויים של הנכסים. כאשר נכס מופעל במהלך השנה, מקובל להתחשב רק בחלק יחסי של שוויו, על-פי התקופה היחסית בה השתתף הנכס בייצור ההכנסה".
כלומר, לפעמים אף משתמשים, גם רשויות המס, בערכים מסוימים מטעמי נוחיות בלבד, ולא מתוך קביעה מחייבת ומוחלטת.
כשנעדרת המילה הברורה מלשון החוק, ומשנעדרת פרשנות וקביעה ברורה תחת עטם של בתי המשפט, נזקקים אנו לפרשנות מושכלת של החוק ולשונו המשרתת את תכליתו, על כן, נעמוד בפרק שלהלן על נושא פרשנות דיני המס.

3. פרשנות דיני המס - הפניה לתכלית החקיקה

3.1. קולמוסים נשתברו על פרשנות דיני המס, ועל הצורך בפנייה לתכלית החקיקה. בעבר מקובל היה, כי לדיני המס כללי פרשנות משלהם, לטובת הנישום כמובן. האות לשינוי בגישה זו ניתנה בעניין קיבוץ חצור. שם קבע הנשיא ברק, בעניין פרשנות החוק, כי:

"נקודת המוצא היא הלשון שנקט המחוקק. אין לך משמעות "נכונה" של דיבור, אם אין לה עיגון לשוני ולו מינימאלי בתורת הלשון. חייבת להיות נקודת אחיזה ארכימדית לפירוש הנכון בלשון החוק... הלשון היא איפה נקודת המוצא".
דהיינו - לא ניתן לפרש חוק פרשנות תכליתית-ליברלית בהיעדר עיגון לשוני ולו מינימלי בלשון החוק.

3.2. ועל תכלית החקיקה, מציין הנשיא ברק במאמרו, כלהלן:

"תכלית החקיקה היא המטרה אשר דבר החקיקה מגשימה... אלה הפונקציות החברתיות סוציאליות, הכלכליות ואחרות אשר החוק מגשים. זו התכלית הסובייקטיבית (ה"כוונה") שעמדה לנגד עיני הגוף המחוקק. זו התכלית האובייקטיבית שחוק העוסק במאטריה נתונה נועד להגשים בחברה דמוקרטית... תכלית החוק אינו מושג סטטי אלא מושג דינמי. תכליתו של החוק היא מושג גמיש ועשויה להשתנות במשך השנים...
תכלית החוק היא תכלית סובייקטיבית ואובייקטיבית כאחת. התכלית הסובייקטיבית היא התכלית אשר יוצרי החוק (ה"מחוקקים") ביקשו להגשים בשעת חקיקתו. זו כוונת המחוקק. התכלית האובייקטיבית היא התכלית שדבר החקיקה נועד להגשים בחברה דמוקרטית מודרנית".

3.3. פסק הדין בעניין קיבוץ חצור אומץ בשורה ארוכה של פסקי דין, אשר קריאה מדוקדקת בהם תביאנו למסקנה כי עדיין בחקיקה הפיסקלית יש יחס "מועדף" לנישום.

3.4. כך למשל בעניין כנפי מתכת מאמץ השופט לויין את ההלכה שבעניין קיבוץ חצור וקובע, כי:

"בבואנו לפרש הוראה בחוק, עלינו לתת אמנם את הדעת לניסוח ההוראה על פי המילה הכתובה, אך עם זאת עלינו לשוות נגד ענינו גם את התכלית החקיקתית, אותה מבקש המחוקק להשיב. יש לפרש את הוראת החוק כך שתהיה סבירה ושתקדם הלכה למעשה את תכליתו. מבחינה זו אין הבדל בגישה בין חוק דרך כלל לבין חקיקה שעניינה בדיני המסים".
עם זאת הוא מוסיף כי:
"דבר אחר הוא כאשר ישנה אי בהירות בלשון החוק ואין לרדת לסוף דעתו של המחוקק ונותר הספק באשר לקיומו של חיוב במס. במקרה כזה גישת הפרשנות הנכונה היא לפרש את החוק לטובת משלם המס".

3.5. גם בעניין סופרגו מוסיף בית המשפט ב"רוח" חוקי היסוד וקובע, כי:

"גם בחוק פיסקלי יש לבחון את מהות החוק, תכליתו והמכריעים לחקיקתו וכך להגיע לכוונת המחוקק ומתן הפירוש הנכון להוראת חוק שנדרשת הבהרתה. רק כאשר ישנה אי בהירות באשר לתכלית החוק והפרשן פוסח בין אופציות פרשניות שונות, כי אז, כשהחוק הוא פיסקלי, ראוי יהיה להעדיף את הפירוש הדווקני המצמצם, הבא להגן על חירותו של הפרט ועל חופש הקניין".

3.6. ודברים דומים מצינו בפסק הדין בעניין דיגיטל אקויפמנט, שם נקבע כי:

"מקום שבו החוק הוא דו משמעי וקיימת אי בהירות בניסוח החוק, גם כשנותנים את הדעת לתכלית החוק, כי אז, ככל שמדובר בחוק פיסקלי, יש להעדיף את האופציה הפרשנית הנוטה לטובת משלם המס, שהיא, דרך כלל, פרשנות מצמצמת ודווקנית של החוק".

3.7. משמע, גם "בעידן" שלאחר פסק הדין בעניין קיבוץ חצור עדיין יש לפרש את כוונת המחוקק לקולא

(לנישום) כאשר יש ספק באשר לקיום החיוב במס.

אם הדברים הנ"ל נכונים במקרה של ספק - הרי שהם מקבלים משנה תוקף כאשר ישנם נימוקים כבדי משקל התומכים בפרשנות "מצרה".

3.8. כללי הפרשנות כאמור, מובהקים עוד יותר עת עסקינן בפרשנות חוקי המס המעניקים בתכליתם הטבות לנישומים. פסקי דין רבים אשר עסקו בקיזוז הפסדים מכוח הוראות סעיף 28 לפקודה, תקפים ויפים גם לענייננו.

3.9. כבר בשנת 1969 בעניין לה נסיונל, שם טען פקיד השומה כי יש לקזז הפסדים כנגד כל הכנסה, בין שהייתה זו הכנסה רגילה ובין שהייתה זו הכנסה פטורה, או ששיעורי מס נמוכים יותר חלים עליה, הביע בית המשפט העליון את עמדתו, כדלהלן:

"נראה לי שאם נלך לשיטתו של פקיד השומה, נעשה את כוונת המחוקק לפטור הכנסות אלו ממס חברות פלסטר. השאלה אינה שאלה של ניצול מירבי של הפסד. כל נישום המשלם שיעורים פרוגרסיביים היה מעדיף לשמור על הפסדיו לשם קיזוז באותה שנה, שבה עלול הוא להגיע לשיעור השולי הגבוה ביותר, אך החוק מחייבו לקזז את הפסדים באותה שנה או בשנים הבאות בזו אחר זו. מ"קיפוח" זה אין מנוס. אך כאן השאלה היא, כיצד אפשר לשמור על ההכנסה המועדפת מהסכנה שתחייב, בעקיפין, במס חברות, ואין גם קושי בכך. אילו היו לחברה בשנה שמיד לאחר שנת ההפסד הכנסות משני הסוגים, ברור שגם פקיד השומה היה מתיר לקזז את ההפסד המועבר, קודם כל, כנגד ההכנסה הרגילה. לדעתי, אין נפקא מינה אם ההכנסה הרגילה המצויה לשם קיזוז מצויה בשנה שמיד לאחר שנת ההפסד או בשנה מאוחרת יותר. מציאותה של הכנסה מועדפת בשנת - ביניים כזו אינה יכולה לסכל את רשות הקיזוז ולהפוך על ידי כך, בעקיפין, הכנסה מועדפת להכנסה רגילה".

דהיינו - קיזוז הפסדים כנגד הכנסה פטורה או מועדפת, משמע, לרוקן את החוק מתכליתו, על ידי הפיכת הכנסה מועדפת - שהמחוקק שאף להעניק לה הקלות ממס - להכנסה חייבת בשיעורי מס רגילים.

3.10. בית המשפט המשיך ותמך באותה הגישה גם בעניין הלוי, כהאי ליסנא:

"לטובת הגישה של המערער ניתן לטעון כי מקום שהמחוקק ראה טעם לפטור משיקולים של מדיניות פיסקאלית הכנסה מסוימת, מדוע לא יהנה הנישום מהפטור רק בשל כך ששנת מס מסוימת נסתיימה עבורו בהפסד ממקורות הכנסה רגילים".

ובהמשך הדברים:

"... אין לי ספק שהמחוקק בתיקון 22 (אותו תיקון בו הוחלפה הגדרת "הכנסה חייבת") בשנותו את נוסח סעיף 28 באופן שבמקום הכנסה ברוטו השתמש במושג הכנסה חייבת, היה ער לתוצאות מעשה זה, שמשמעותו היא שקיזוז הפסדים יעשה מעתה מול ההכנסה נטו, כלומר לאחר שכבר זכתה בניכויים ובפטורים. וראה גם דברי ההסבר לסעיף 28 המתוקן בה"ח 188 משנת תשל"ה-1975 עמ' 324 בעמ' 332 המאזכרים את דבר תיקון ההגדרה של "הכנסה חייבת" בהקשר זה ...".

ולבסוף מגיע בית המשפט למסקנה, כדלהלן:

"אשר על כן, אין לדעתי מנוס מהמסקנה, שכאשר מדובר כיום בסעיף 28 על "הכנסה חייבת" צריך לפרש מושג זה כפשוטו, ולמשיך במדיניות שנבחרה כעדיפה בע"א 2/69 (ע"א 2/69 לה נסיונל נ' פקיד השומה, פד"א ב, 382 - הח"מ) ...".

3.11. כלומר, העמדה שהובעה ע"י בית המשפט העליון בעניין לה נסיונל אומצה שבה ונשנתה בפסיקת בתי המשפט, והיא קובעת את הכלל כי הנישום יכול לבחור בסדר קיזוז הפסדים הנוח לו, כל עוד לא נקבע במפורש אחרת ובפרט אין לחייבו לקזז הפסדים קודם כנגד הכנסה מועדפת (חלף כנגד הכנסה רגילה), וקל וחומר כנגד הכנסה פטורה!

3.12. זאת ועוד - גם לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (להלן - "חוק היסוד") נפקות לענייננו, שכן הוא משפיע על הפרשנות הראויה שיש ליתן לחוק. אמנם, הפקודה הינה דין שקדם לחקיקת חוק היסוד דנו, וסעיף 10 לחוק היסוד קובע כי אין בכוחו לפגוע בדינים שהיו קיימים ערב תחילתו של חוק היסוד. ואולם, על אופן פרשנותם של דינים ישנים, יכול גם יכול חוק היסוד להשפיע!

3.13. הווה אומר, לא ניתן לבטל או לשנות דינים שהיו תקפים לפני חקיקת חוק היסוד, אך פרשנות דינים אלו מושפעת בהחלט מחוק היסוד, וכך נקבע במפורש בפסק דינו של בית המשפט העליון בעניין גנימאת, ויפים לעניין זה דברי כבוד הנשיא ברק בפסק הדין, כדלקמן:

"לפני שלושה ימים החלטנו כי חוק היסוד הוא חוק חוקתי על חוקי; כי הוא מהווה נורמה עליונה במידרג הנורמטיבי של מדינת ישראל וכי הוא חלק מחוקתה של מדינת ישראל..."

מעמדו החוקתי של חוק היסוד מקרין עצמו לכל חלקיו של המשפט הישראלי. הקרנה זו אינה פוסחת על הדין הישן. אף הוא חלק ממשפטה של מדינת ישראל. אף הוא רקמה מרקמותיה. ההקרנה החוקתית הבאה מחוק היסוד משפיעה על כל חלקי המשפט הישראלי. היא בהכרח משפיעה גם על הדין הישן. אמת, תוקפו של הדין הישן נשמר. עוצמת ההקרנה של חוק היסוד כלפיו היא, על כן, חזקה פחות מעוצמת ההקרנה על דין חדש. זה האחרון עשוי להתבטל אם יעמוד בניגוד להוראות חוק היסוד. הדין הישן מוגן לפני הביטול. עומדת לו מטררייה חוקתית המגינה עליו. אך הדין הישן אינו 0.25 מוגן מפני תפיסה פרשנית חדשה באשר למובנו. אכן, עם חקיקתם של חוקי היסוד בדבר זכויות האדם חל שינוי מהותי בשדה המשפט הישראלי. כל צמח משפטי שבו מושפע משינוי זה. רק כך יושגו הרמוניה ואחדות במשפט הישראלי. המשפט הוא מערכת של כלים שלובים. שינוי באחד הכלים הללו משפיע על כל

הכלים. אין כל אפשרות להבחין בין דין ישן לדין חדש באשר להשפעות הפרשניות של חוק היסוד. אכן, כל שיקול-דעת שיפוטי המוענק על פי הדין הישן, יש להפעילו ברוח חוקי היסוד; כל שיקול-דעת מינהלי המוענק על פי הדין הישן, יש להפעילו ברוח חוקי היסוד; ובכלל, כל נורמה חקוקה צריכה להתפרש בהשאלתו של חוק היסוד".

3.14. זאת ועוד, סעיף 3 לחוק היסוד קובע, כי:

"אין פוגעים בקניינו של אדם".
פשיטא כי כיום, לאור סעיף 3 הנ"ל המעגן הגנה חוקתית על קניינו של אדם, ולאור פסק הדין בעניין גנימאת, יש לילך לקראת הנישום, כאשר באים לפרש חוק פיסקלי.

3.15. ואם לפני חקיקת חוקי היסוד קבע בית המשפט העליון, כי במקרה של ספק יש לילך לקראת הנישום, קל וחומר שכיום, לאור הקרנת חוקי היסוד על הדין הישן, יש לילך לקראת הנישום, וליתן משנה תוקף להגנה על קניינו.

4. סיכום – פרשנות התיבה "שווי הנכסים"

4.1. לאור האמור לעיל, וכפי שכבר הבהרנו, לדעתנו יש לבחון בכל מקרה ומקרה, לפי נסיבותיו הספציפיות, לפי איזה "ערך" של הנכסים במפעל המעורב יש לחשב את "יחס שווי הנכסים", ובהתאם את ההכנסה החייבת המוטבת ואת ההכנסה החייבת הלא מוטבת.

4.2. ההגשמה של ההנחה העומדת ביסוד שיטת "יחס שווי הנכסים", וההגשמה של תכלית החקיקה, הנה על ידי שימוש ב"ערך" המונע עיוות בחישוב ההכנסה החייבת המוטבת של המפעל המעורב כ"שווי הנכסים".

4.3. עמדנו כבר לעיל על העמימות שהשאיר המחוקק בעניין הגדרת התיבה "שווי הנכסים" לעניין סעיף 74 לחוק העידוד. עמדנו לעיל גם על הכללים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון לעניין פרשנות דיני המס - על הצורך בפניה לתכלית החקיקה, על כך כי עדיין יש לפרש את כוונת המחוקק לטובת הנישום כאשר יש ספק באשר לקיום החיוב במס וכי לאור הקרנת חוקי היסוד על הדין הישן, יש לילך לקראת הנישום, וליתן משנה תוקף להגנה על קניינו.

4.4. וניתן לסכם ולומר, כי שימוש בכל "ערך" כ"שווי הנכסים", לעניין חישוב ההכנסה החייבת המוטבת של המפעל המעורב לפי שיטת "יחס שווי הנכסים", המונע עיוות בחישוב ההכנסה כאמור ובכך מונע עיוות פיסקלי, הנו שימוש לגיטימי וצודק, ובכך מונע למעשה פגיעה בקניינו של הנישום על ידי חיובו במס שאינו מס אמת.